

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายแผนช่วยเหลือทางกฎหมาย สคช. โทร. ๐ ๒๑๔๒ ๑๕๓๐

ที่ อส ๐๐๓๕.๘/ว ๗

วันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๕

เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจเรื่องการเบิกจ่ายค่าตอบแทนและค่าพาหนะตามระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุด ว่าด้วยค่าตอบแทนและค่าพาหนะสำหรับนายความอาสาและนายความอาสาอาวุโสในการช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน พ.ศ. ๒๕๖๒

เรียน รองอัยการสูงสุด ผู้ตรวจการอัยการ อธิบดีอัยการ อธิบดีอัยการภาค อัยการพิเศษฝ่าย เลขาธิการอัยการสูงสุด เลขาธิการสถาบันนิติวัชร์ อัยการจังหวัด ผู้อำนวยการสถาบัน เลขาธิการสำนักงานอัยการสูงสุด และผู้อำนวยการสำนักงาน

ด้วยสำนักงานอัยการสูงสุดได้ยกเลิกระเบียบกรมอัยการว่าด้วยการช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน พ.ศ. ๒๕๓๓ และได้ออกระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน พ.ศ. ๒๕๖๒ มาใช้บังคับแทน และยกเลิกระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการอนุมัติการเดินทางและการดำเนินคดีของนายความอาสา พ.ศ. ๒๕๔๕ และได้ออกระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยค่าตอบแทนและค่าพาหนะสำหรับนายความอาสาและนายความอาสาอาวุโสในการช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน พ.ศ. ๒๕๖๒ มาใช้บังคับแทน ซึ่งตามระเบียบฯ ที่ออกใช้บังคับใหม่ได้มีการแก้ไขหลักเกณฑ์และจำนวนเงินในการจ่ายค่าตอบแทนในการเข้าเวรให้คำปรึกษาปัญหาทางกฎหมาย การอนุมัติ การเดินทาง การเบิกเงินค่าตอบแทนและค่าพาหนะในการปฏิบัติงาน ค่าตอบแทนวิชาชีพของนายความอาสาเมื่อมีการประเมินประเมินยอมความได้สำเร็จและได้มีการจัดทำสัญญาประเมินประเมินยอมตามความประสงค์ของคู่กรณีและการดำเนินคดีจนศาลมีคำพิพากษาในแต่ละชั้นศาลโดยค่าตอบแทนและค่าพาหนะของนายความอาสาและนายความอาสาอาวุโสดังกล่าว ตามบัญชี ๑ - ๔ ทำยระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยค่าตอบแทนและค่าพาหนะสำหรับนายความอาสาและนายความอาสาอาวุโสในการช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน พ.ศ. ๒๕๖๒ และเมื่อได้มีการปฏิบัติงานตามระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยค่าตอบแทนและค่าพาหนะสำหรับนายความอาสาและนายความอาสาอาวุโสในการช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน พ.ศ. ๒๕๖๒ มาได้ระยะหนึ่งได้พบปัญหาในการปฏิบัติงาน การตีความระเบียบในเรื่องของการเบิกจ่ายค่าตอบแทนและค่าพาหนะสำหรับนายความอาสา ซึ่งรวมถึงสำนักการคลังและสำนักงานอัยการจังหวัดซึ่งเป็นหน่วยเบิกจ่ายด้วย

ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติงานด้านคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน ซึ่งเป็นภารกิจหลักของสำนักงานอัยการสูงสุดและของพนักงานอัยการสามารถดำเนินภารกิจได้โดยสะดวก รวดเร็ว มีความเป็นเอกภาพ และมีมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ ตอบสนองต่อการให้บริการแก่ประชาชน และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน และเป็นไปตามระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยค่าตอบแทนและค่าพาหนะสำหรับนายความอาสาและนายความอาสาอาวุโสในการช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน พ.ศ. ๒๕๖๒ จึงอาศัยอำนาจตามระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยค่าตอบแทนและค่าพาหนะสำหรับนายความอาสาและนายความอาสาอาวุโสในการช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๒๓ ชักซ้อมความเข้าใจเรื่องการเบิกจ่ายค่าตอบแทนและค่าพาหนะตามระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยค่าตอบแทนและค่าพาหนะสำหรับนายความอาสาและนายความอาสาอาวุโสในการช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังนี้

๑. กรณีที่ทนายความอาสาฯ รับดำเนินอรรถคดี (ว่าต่าง) ยื่นคำร้องขอให้จำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๔๔/๑ แม้ตามทางพิจารณาถือได้ว่าเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีที่มีใช้คดีฝ่ายเดียวตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แต่เนื่องจากในคดีทางแพ่งจำเลยไม่ติดใจยื่นคำให้การ หรือไม่ขอให้การใด ๆ เรื่องค่าเสียหาย หรือกรณีที่จำเลยให้การด้วยวาจาหรือให้การเป็นหนังสือยอมรับในค่าเสียหายที่ผู้ร้องเรียกจ่ายโดยไม่มีข้อต่อสู้หรือข้อโต้แย้งใด ๆ และทนายความอาสาได้ทำการสืบพยานในส่วนค่าเสียหาย ค่าสินไหมทดแทนไปฝ่ายเดียวตามคำขอท้ายคำร้องให้ถือว่าเป็นการพิจารณาคดีฝ่ายเดียว จึงให้เบิกค่าตอบแทนวิชาชีพในการดำเนินอรรถคดีในแต่ละชั้นศาล จนศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ตามระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยค่าตอบแทนและค่าพาหนะสำหรับทนายความอาสาและทนายความอาสาอาวุโสในการช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๓ บัญชี ๑ ข้อ ๓.๑.๑ คดีพิจารณาฝ่ายเดียว อัตราค่าตอบแทนคดีละ ๒,๕๐๐ บาท

๒. กรณีที่ผู้เสียหายได้ยื่นคำร้องขอให้จำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในคดีอาญาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๔๔/๑ ส่วนทนายความอาสาได้รับดำเนินอรรถคดีมาตั้งแต่ต้น แต่เมื่อได้รับดำเนินอรรถคดีแล้วเห็นว่าผู้เสียหายควรถอนคำร้องเพราะประสงค์จะนำคดีไปฟ้องใหม่ โดยจะยื่นฟ้องจำเลยและบุคคลอื่นที่ต้องร่วมรับผิดชอบกับจำเลยด้วย และต่อมาศาลได้อนุญาตให้ถอนคำร้องได้ จึงเห็นว่า คดีดังกล่าวทนายความอาสาได้ทำหน้าที่เพียงทำคำร้องขอถอนฟ้อง (คำร้อง) และนำไปยื่นต่อศาล และศาลได้อนุญาตให้ถอนคำร้องได้ และจำหน่ายคดีออกเสียจากสารบบความ คดีดังกล่าวจึงยังไม่ได้มีการพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งในเนื้อหาคดีแต่อย่างใด จึงถือไม่ได้ว่ามีการดำเนินอรรถคดีในแต่ละชั้นศาล จนศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งแต่อย่างใด ทนายความอาสาจึงไม่มีสิทธิได้รับค่าตอบแทนค่าวิชาชีพในการดำเนินอรรถคดี ตามระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยค่าตอบแทนและค่าพาหนะสำหรับทนายความอาสาและทนายความอาสาอาวุโสในการช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๓ บัญชี ๑ ข้อ ๓.๑.๑ คดีพิจารณาฝ่ายเดียว คดีละ ๒,๕๐๐ บาท

๓. กรณีทนายความอาสาได้ดำเนินอรรถคดีให้ความช่วยเหลือผู้ร้องในการยื่นคำร้องขอให้จำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในคดีอาญาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๔๔/๑ และได้ดำเนินคดีแพ่งในศาลจนคู่กรณีสามารถตกลงชดใช้ค่าเสียหายกันได้และผู้เสียหายพอใจแล้ว ไม่ติดใจเรียกร้องใด ๆ จากจำเลยอีก คดีส่วนแพ่งได้เสร็จสิ้นแล้วศาลเองก็จะไม่มีคำพิพากษาหรือคำสั่งในส่วนแพ่งอีกต่อไป ดังนั้น ในการขอเบิกเงินค่าตอบแทนค่าวิชาชีพในการดำเนินอรรถคดีในแต่ละชั้นศาลจนศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งของทนายความอาสา นั้น ทนายความอาสาสามารถใช้รายงานกระบวนการพิจารณาคดีของศาลมาเป็นหลักฐานในการขอเบิกค่าตอบแทนค่าวิชาชีพได้ โดยไม่ต้องรอคัดถ่ายคำพิพากษาของศาลในส่วนคดีอาญาแต่อย่างใด เพราะแม้จะคัดถ่ายคำพิพากษาในส่วนคดีอาญามากจะไม่ปรากฏคำพิพากษาหรือคำสั่งในส่วนคดีแพ่งอีกต่อไป คงมีเพียงผลของการปฏิบัติตามแผนแก้ไข บำบัด ฟื้นฟู เท่านั้น และหากจำเลยไม่ปฏิบัติตามแผนแก้ไข บำบัด ฟื้นฟู ศาลก็จะมีคำพิพากษาในคดีอาญาต่อไป แต่หากจำเลยได้ปฏิบัติตามแผนแก้ไข บำบัด ฟื้นฟู สำเร็จแล้ว ศาลก็จะสั่งยุติคดีโดยไม่ต้องมีคำพิพากษาหรือคำสั่งในคดีนั้น ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๑๓๓ และศาลมีคำสั่งจำหน่ายคดีชั่วคราว เพื่อฟังผลการปฏิบัติตามแผนแก้ไข บำบัด ฟื้นฟู ผู้ร้องทั้งสองได้รับการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแล้ว และไม่ติดใจเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากฝ่ายจำเลยอีก

และได้ขอถอนคำร้องเรียกค่าสินไหมทดแทน จนศาลอนุญาตให้ถอนคำร้องจำหน่ายคดีในส่วนแบ่งออกจากสารบบความ จึงต้องถือว่าศาลมีคำสั่งในเรื่องนั้นแล้ว ทนายความอาสาสมัครขอเบิกค่าตอบแทนค่าวิชาชีพในการดำเนินอรรถคดีตามระเบียบฯ ข้อ ๑๓ บัญชี ๑ ข้อ ๓.๑.๑ คดีพิจารณาฝ่ายเดียว คดีละ ๒,๕๐๐ บาท ได้

๔. กรณีที่ทนายความอาสาขออนุมัติเดินทางไปดำเนินอรรถคดีที่ศาลตามระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยค่าตอบแทนและค่าพาหนะสำหรับทนายความอาสาและทนายความอาสาอาวุโสในการช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙ (๑) - (๑๐) ในวันเดียวกันหลายครั้งสำนวนเดียวกัน (คดีหมายเลขคดีเดียวกัน) และเมื่อดำเนินการเสร็จแล้วทนายความอาสาสมัครที่จะขอเบิกค่าตอบแทนได้ครั้งเดียวตามระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยค่าตอบแทนและค่าพาหนะสำหรับทนายความอาสาและทนายความอาสาอาวุโสในการช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙ บัญชี ๒ ข้อ ๑ อัตราค่าตอบแทนครั้งละหรือวันละ ๑,๐๐๐ บาท และค่าพาหนะ บัญชี ๔ ข้อ ๑ อัตราค่าพาหนะเหมาจ่ายวันละ ๒๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๑,๒๐๐ บาท

กรณีที่ทนายความอาสาขออนุมัติเดินทางไปดำเนินอรรถคดีที่ศาลเดียวกัน หรือต่างศาลกัน คนละสำนวนคดีกัน แต่ไปศาลในวันเดียวกัน เมื่อดำเนินการเสร็จแล้ว ให้ทนายความอาสาสมัครขอเบิกค่าตอบแทนได้ครั้งละ ๑,๐๐๐ บาท หากไปศาลในวันเดียวกัน ๒ รอบ (เช้า-บ่าย) ให้เบิกค่าตอบแทนได้สำนวนละ ๑,๐๐๐ บาท แต่เบิกค่าพาหนะเหมาจ่ายได้เพียง วันละ ๒๐๐ บาท เช่น หากไปดำเนินอรรถคดี ๒ สำนวนคดี ในศาลเดียวกันหรือต่างศาลกัน ในวันเดียวกัน ก็จะได้รับเงินค่าตอบแทนและค่าพาหนะรวมทั้งสิ้น ๒,๒๐๐ บาท

๕. กรณีที่ทนายความอาสาดำเนินอรรถคดีโดยการไต่สวนพยานหรือสืบพยานหรือฟังคำพิพากษาหรือคำสั่งศาลผ่านระบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบต่าง ๆ ที่ศาลได้กำหนดให้ถือว่าเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาในศาล โดยทนายความอาสาไม่ต้องเดินทางไปศาล นั้น ก่อนดำเนินการดังกล่าวให้ทนายความอาสาทำบันทึกและรายงานการคดี (อ.ก. ๑๓) ขออนุญาตดำเนินอรรถคดีโดยการไต่สวนพยานหรือสืบพยานหรือฟังคำพิพากษาหรือคำสั่งศาลผ่านระบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบต่าง ๆ โดยไม่ต้องเดินทางไปศาลต่อหัวหน้าพนักงานอัยการ และเมื่อดำเนินอรรถคดีดังกล่าวเสร็จสิ้นแล้ว ให้ทนายความอาสาสมัครได้รับค่าตอบแทนทนายความอาสา จำนวน ๑,๐๐๐ บาท ตามระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยค่าตอบแทนและค่าพาหนะสำหรับทนายความอาสาและทนายความอาสาอาวุโสในการช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙ บัญชี ๒ ข้อ ๑ แต่ไม่มีสิทธิได้รับค่าพาหนะ จำนวน ๒๐๐ บาท ตามระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยค่าตอบแทนและค่าพาหนะสำหรับทนายความอาสาและทนายความอาสาอาวุโสในการช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน พ.ศ. ๒๕๖๒ ตามข้อ ๙ บัญชี ๔

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไป

(นายชาวลิต วงศานรเศรษฐ์)

ผู้ตรวจการอัยการ ปฏิบัติราชการแทน

อัยการสูงสุด